

སློབ་ཚན་བདུན་པ། སྐྱུར་ཅིང་སྤྲོད།

CHAPTER 7: MULTIPLICATION

འཛིན་གྲུ་གསུམ་པའི་སྐབས། ང་ཚོས་གྲངས་གནས་པ་ཅན་དང་། ༡ ཅན་གྱི་གྲངས་ལ་གྲངས་གནས་པ་དང་། ཅན་གྱིས་སྐྱུར་སྤྲོད་སྐྱུར་སྤྲོད་ཡོད། སློབ་ཚན་འདིའི་ནང་། ང་ཚོས་སྐྱུར་བསྐྱེད་ཐབས་ཟིན་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་དེ་གྲངས་གནས་གསུམ་ཅན་དང་། དེ་ལས་སྐྱུར་པའི་གྲངས་ཀའི་སྐྱུར་ཅིང་སྤྲོད་སྐྱུར་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ།

མ་ཉ། གྲངས་ཁྱིམ་ལ་གནས་གཅིག་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ།

ཐབས་ལམ་དང་པོ། (བསྐྱུར་བྱ་བཀྲམ་པའི་ཐབས་ལམ།)

$$\begin{aligned} 72 \times 4 &= (70 + 2) \times 4 \\ &= (70 \times 4) + (2 \times 4) \\ &= 280 + 8 \\ &= 288 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 67 \times 8 &= (60 + 7) \times 8 \\ &= (60 \times 8) + (7 \times 8) \\ &= 480 + 56 \\ &= 536 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 213 \times 5 &= (200 + 10 + 3) \times 5 \\ &= (200 \times 5) + (10 \times 5) + (3 \times 5) \\ &= 1000 + 50 + 15 \\ &= 1065 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 305 \times 4 &= (300 + 0 + 5) \times 4 \\ &= (300 \times 4) + (0 \times 4) + (5 \times 4) \\ &= 1200 + 0 + 20 \\ &= 1220 \end{aligned}$$

སློབ་ཚན། 7.1

བཀྲམ་སྟེ་སློམ་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་ནས་གཤམ་གསམ་ཁག་གི་བརྒྱུར་ཐོབ་ཚོལ།

1) 43×3	3) 61×7	5) 47×6	7) 52×8
2) 78×2	4) 46×9	6) 62×7	8) 93×4
9) 103×4	11) 321×6	13) 410×8	15) 409×5
10) 163×7	12) 179×5	14) 180×9	16) 175×7
17) 214×8	18) 116×7	19) 210×5	20) 205×6

བརྒྱུར་བྱ་བཀྲམ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་རིགས་བརྗེས་ཏེ། ང་ཚོས་གངས་གནས་ལ་ཅན་གྱི་གངས་ཀ་ལ་གངས་གནས་ཀྱི་ཅན་གྱིས་བརྒྱུར་བའི་རྩིས་གཞིའང་ལས་སྤོམ་པའི་སློབ་ཚན་བཙུག་པུ། གཤམ་གྱི་རྩིས་དཔེ་ཁག་ལ་ཞིབ་ལྟ་གྱིས་དང་།

$$\begin{aligned}
 5273 \times 5 &= (5000 + 200 + 70 + 3) \times 5 \\
 &= (5000 \times 5) + (200 \times 5) + (70 \times 5) + (3 \times 5) \\
 &= 25000 + 1000 + 350 + 15 \\
 &= 26365
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 1023 \times 3 &= (1000 + 0 + 20 + 3) \times 3 \\
 &= (1000 \times 3) + (0 \times 3) + (20 \times 3) + (3 \times 3) \\
 &= 3000 + 0 + 60 + 9 \\
 &= 3069
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 8170 \times 7 &= (8000 + 100 + 70 + 0) \times 7 \\
 &= (8000 \times 7) + (100 \times 7) + (70 \times 7) + (0 \times 7) \\
 &= 56000 + 700 + 490 + 0 \\
 &= 57190
 \end{aligned}$$

སློབ་ཚན། 7.2

བརྒྱུ་རྒྱུ་སློབ་པའི་ཐབས་ལམ་སྲུང་ནས་གཤམ་གསམ་ཁག་གི་བརྒྱུ་རྒྱུ་ཐོབ་ཚོད།

1) 1268×3	3) 1029×5	5) 1439×7	7) 2340×3
2) 1927×2	4) 2038×4	6) 6819×4	8) 2340×8
3) 5632×5	9) 2112×5	8) 1010×9	9) 3654×5
4) 1025×6	10) 9107×3	10) 1709×9	10) 7027×4
5) 5371×4	11) 9009×9	11) 1521×3	11) 2965×8

ཐབས་ལམ་གཉིས་པ། (གཞུང་སློབ་ཐབས་ལམ།)

ད་ལྟོ་ང་ཚོས་འཛིན་བྱ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གངས་གནས་ཀྱི་དང་ཉ་ཅན་གྱི་གངས་ལ་གངས་གནས་ཀྱི་ཅན་གྱིས་བརྒྱུ་རྒྱུ་ཐོབ་ཚོད་སློབ་དཔེ་གསོ་བྱ་རྒྱུ།

ཀ བརྒྱུ་རྒྱུ་མ་དགོས་པའི་རིགས།

$ \begin{array}{r} 23 \\ \times 3 \\ \hline 69 \end{array} $ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> <div style="text-align: center;"> 2×3 ↑ 6 </div> <div style="text-align: center;"> 2×3 ↑ 9 </div> </div>	$ \begin{array}{r} 22 \\ \times 4 \\ \hline 88 \end{array} $ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> <div style="text-align: center;"> 2×4 ↑ 8 </div> <div style="text-align: center;"> 2×4 ↑ 8 </div> </div>	$ \begin{array}{r} 30 \\ \times 5 \\ \hline 150 \end{array} $ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> <div style="text-align: center;"> 3×5 ↑ 15 </div> <div style="text-align: center;"> 0×5 ↑ 0 </div> </div>	$ \begin{array}{r} 203 \\ \times 3 \\ \hline 609 \end{array} $ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> <div style="text-align: center;"> 2×3 ↑ 6 </div> <div style="text-align: center;"> 0×3 ↑ 0 </div> <div style="text-align: center;"> 3×3 ↑ 9 </div> </div>
---	---	---	--

ཁ། བརྒྱུར་གླིག་དགོས་པའི་རིགས།

$$\begin{array}{r} \overset{1}{4} 7 \\ \underline{\times 2} \\ \hline 9 4 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{5}{2} 8 \\ \underline{\times 7} \\ \hline 196 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{1}{1} \overset{2}{2} 5 \\ \underline{\times 4} \\ \hline 500 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{1}{6} 2 1 \\ \underline{\times 7} \\ \hline 4347 \end{array} \quad \begin{array}{r} \overset{3}{1} \overset{3}{4} 4 \\ \underline{\times 8} \\ \hline 1152 \end{array}$$

ཐབས་ལམ་འདི་འཛོམས་གྲངས་གནས་ལ་ ཅན་གྱི་གྲངས་ལ་གྲངས་གནས་ཀྱི་ ཅན་གྱིས་བརྒྱུར་བའི་རྒྱུར་རྒྱུས་ རང་ལའང་བེད་སྤྱོད་བཏང་ན།

ཚེད།	བརྒྱ།	བརྒྱ།	གཅིག་
2	1	3	6
1	4	3	6
x			5

གོམ་པ་དང་པོ།

གཅིག་ཅན་6 ལ་5 ཡིས་བརྒྱུར་ན།

གཅིག་ཅན་6 × 5 = བརྒྱ་ཅན་3 གཅིག་ཅན་0

0 དེ་གཅིག་གནས་ཐོག་གྲིས་ཏེ། 3 རི་གནས་ཤོང་མའི་སྐར་དུ་སློབ་དགོས།

གོམ་པ་གཉིས་པ།

བརྒྱ་ཅན་3 ལ་5 ཡིས་བརྒྱུར་ན།

བརྒྱ་ཅན་3 × 5 = བརྒྱ་ཅན་15

དེའི་ཐོག་གོམ་པ་དང་པོའི་ནང་བརྒྱ་གནས་སུ་སློབ་པའི་3 བསྐྱེམས་ན།

བརྒྱ་ཅན་15 + བརྒྱ་ཅན་3 = བརྒྱ་ཅན་18

ད་ཀྱི། བརྒྱ་ཅན་18 = བརྒྱ་ཅན་1 བརྒྱ་ཅན་8

བརྒྱ་ཅན་8 དེ་བརྒྱ་གནས་ཐོག་གྲིས་ཏེ། བརྒྱ་ཅན་1 རི་བརྒྱ་གནས་ཐོག་སློབ་དགོས།

གོམ་པ་གསུམ་པ།

བརྒྱ་ཅན་4 ལ་5 ཡིས་བརྒྱར་ན།

$$\text{བརྒྱ་ཅན་}4 \times 5 = \text{བརྒྱ་ཅན་}20$$

དེའི་ཐོག་གོམ་པ་གཉིས་པ་ནང་བརྒྱ་གནས་སུ་སློབ་པའི་བརྒྱ་ཅན་1 བརྒྱམས་ན།

$$\text{བརྒྱ་ཅན་}20 + \text{བརྒྱ་ཅན་}1 = \text{བརྒྱ་ཅན་}21$$

ད་ལྟ། $\text{བརྒྱ་ཅན་}21 = \text{སློང་ཅན་}2 \text{ བརྒྱ་ཅན་}1$

བརྒྱ་ཅན་1 དེ་བརྒྱ་གནས་ཐོག་བྲིས་ཏེ། $\text{སློང་ཅན་}2$ རི་སློང་གནས་ཐོག་སློབ་དགོས།

གོམ་པ་བཞི་པ།

སློང་ཅན་1 ལ་5 ཡིས་བརྒྱར་ན།

$$\text{སློང་ཅན་}1 \times 5 = \text{སློང་ཅན་}5$$

དེའི་ཐོག་གོམ་པ་གསུམ་པའི་ནང་སློང་གནས་སུ་སློབ་པའི་སློང་ཅན་2 བརྒྱམས་ན།

$$\text{སློང་ཅན་}5 + \text{སློང་ཅན་}2 = \text{སློང་ཅན་}7$$

སློང་ཅན་7 དེ་སློང་གནས་ཐོག་འབྲི་དགོས།

$$\text{དེར་བརྟེན། } 1436 \times 5 = 7180$$

ག་གམ་གྱི་ཅིས་དཔེ་ཁག་ལ་ཞིབ་ལྟ་གྱིས་དང་།

ག གྲངས་གནས་བརྒྱར་སྒྲིག་མ་དགོས་པའི་རྒྱར་ཅིས།

སློང་	བརྒྱ།	བརྒྱ།	གཞི།
1	0	1	2
<hr/>			
x			4
<hr/>			
4	0	4	8

སློང་	བརྒྱ།	བརྒྱ།	གཞི།
2	1	1	2
<hr/>			
x			3
<hr/>			
6	3	3	6

སློང་	བརྒྱ།	བརྒྱ།	གཞི།
4	1	2	1
<hr/>			
x			2
<hr/>			
8	2	4	2

སློང་	བརྒྱ།	བརྒྱ།	གཞི།
1	0	0	3
<hr/>			
x			3
<hr/>			
3	0	0	9

2×4 (points to tens place of 4048)
 1×4 (points to tens place of 6336)
 0×4 (points to tens place of 8242)
 1×4 (points to tens place of 3009)

ང་། གྲངས་གནས་བསྐྱར་སྒྲིག་དགོས་པའི་ལྷན་ཕྱིས།

རྫོང་།	བརྒྱ།	བརྒྱ	གཞི།
1	2		
1	3	4	0
<u>x</u>			5
6	7	0	0

རྫོང་།	བརྒྱ།	བརྒྱ	གཞི།
	1	4	
1	0	2	6
<u>x</u>			7
7	1	8	2

རྫོང་།	བརྒྱ།	བརྒྱ	གཞི།
	2	2	
2	1	6	5
<u>x</u>			4
8	6	6	0

རྫོང་།	བརྒྱ།	བརྒྱ	གཞི།
4	1	2	
3	6	2	3
<u>x</u>			8
2	8	9	8

སློབ་ཚན་7.3

གཞུང་སྒྲིག་ཕྱིས་གཞིའི་སློབ་ཚན་བསྐྱར་བློ་བཟོ་ལ།

- 1) 4200×4
- 2) 2040×2
- 3) 3001×3
- 4) 2310×5
- 5) 3203×4
- 6) 4040×4
- 7) 1357×2
- 8) 4631×4
- 9) 1335×6
- 10) 7121×8
- 11) 6030×5
- 12) 2317×9
- 13) 1973×6
- 14) 2438×7
- 15) 6147×4
- 16) 7312×3
- 17) 8018×4
- 18) 5812×5
- 19) 3755×5
- 20) 3184×8

གྲངས་ཀ་ཞིག་ལ་2 གྱིས་བསྐྱར་བ་ནི།
 གྲངས་ཀ་དེ་ལྷན་གཉིས་སུ་གཏོང་བའི་དོན་ཡིན།

མ་3 གྲངས་ཁྲིག་ལ་10, 20, 30....., 90 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ།

གྲངས་གནས་1 ཅན་དང་། 2 ཅན། 3 ཅན་བཅས་ཀྱི་གྲངས་ནམས་ལ་10 ཡིས་བསྐྱར་སྒྲངས་སྐོར་དྲན་གསོ་
 ཀྱིས་དང་། འཛིན་གྲ་གསུམ་པའི་སྐབས་བསྐྱབས་པ་ལྟར། གྲངས་ཁྲིག་ལ་10 ཡིས་བསྐྱར་བ་ནི། གནས་ཐོབ་རེའུ་
 མིག་ཐོག་གྲངས་ཀ་དེ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་གྲངས་གནས་གཅིག་སྐོར་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན།

$$7 \times 10 = 70$$

$$18 \times 10 = 180$$

$$213 \times 10 = 2130$$

ད་ལྟང་ཚོས་གྲངས་ཁྲིག་ལ་20, 30....., 90 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་སྒྲངས་སྐྱད་རྒྱ།

བསམ་སློབ་ཐོངས། 27×20

$$\begin{aligned} 27 \times 20 &= 27 \times (2 \times 10) \\ &= (27 \times 2) \times 10 \\ &= 54 \times 10 \\ &= 540 \end{aligned}$$

བསམ་སློབ་ཐོངས། 103×30

$$\begin{aligned} 103 \times 30 &= 103 \times (3 \times 10) \\ &= (103 \times 3) \times 10 \\ &= 309 \times 10 \\ &= 3090 \end{aligned}$$

དེར་བརྟེན། གྲངས་ཁྲིག་ལ་20, 30....., 90 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་དགོས་ན། ང་ཚོས་སྐྱད་ཟིན་པའི་
 གྲངས་དེ་ལ་2, 3, ..., 9 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་དེ། བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱི་གྲངས་གནས་ནམས་གནས་ཐོབ་རེའུ་
 མིག་ནང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་གནས་གཅིག་སྐོར་དགོས།

གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། གྲངས་ཁྲིག་ལ་20, 30....., 90 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་དགོས་ན། ང་ཚོས་སྐྱད་
 ཟིན་པའི་གྲངས་དེ་ལ་2, 3, ..., 9 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་དེ། བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྷད་ཀོར་
 (0) གཅིག་འབྲི་དགོས།

སློབ་ཚན་7.4

བསྐྱར་ཐོབ་ཚེ་ལ།

1) 176×20	3) 315×40	5) 417×60	7) 213×50
4) 607×70	6) 980×80	8) 1024×30	9) 1413×90
10) 2043×70	12) 1780×80	14) 1848×70	16) 1771×50

པ་ན བྲངས་ཤིག་ལ་གནས་གཉིས་བྲངས་གྱིས་བསྐྱར་བ།

འཛིན་གྲུ་གསུམ་པའི་སྐབས། ང་ཚོས་བྲངས་གནས་ན་ ཅན་གྱི་བྲངས་ཤིག་ལ་བྲངས་གནས་ན་ ཅན་གྱིས་ རྒྱུར་རྒྱངས་སློབ་སྦྱངས་ཡོད། ང་ཚོས་ཐབས་ལམ་དེ་ག་རང་སྦྱད་དེ། བྲངས་གནས་ཉ ཅན་དང་། ༧ ཅན་གྱི་ བྲངས་ཤིག་ལ་བྲངས་གནས་ན་ ཅན་གྱིས་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་ཡིན།

ག་གམ་གསལ་རྩིས་དེའི་ཁག་ལ་བསྟན་དང་།

(༧)

$$\begin{array}{r}
 45 \\
 \underline{\times 12} \quad (10 + 2) \\
 86 \leftarrow 43 \times 2 \\
 + 430 \leftarrow 43 \times 10 \\
 \hline
 516
 \end{array}$$

(༨)

$$\begin{array}{r}
 37 \\
 \underline{\times 25} \quad (20 + 5) \\
 185 \leftarrow 37 \times 5 \\
 + 740 \leftarrow 37 \times 20 \\
 \hline
 925
 \end{array}$$

(༩)

$$\begin{array}{r}
 162 \\
 \underline{\times 34} \quad (30 + 4) \\
 648 \leftarrow 162 \times 4 \\
 + 4860 \leftarrow 162 \times 30 \\
 \hline
 5508
 \end{array}$$

(༡༠)

$$\begin{array}{r}
 270 \\
 \underline{\times 54} \quad (50 + 4) \\
 1080 \leftarrow 270 \times 4 \\
 + 13500 \leftarrow 270 \times 50 \\
 \hline
 14580
 \end{array}$$

(༡༡)

$$\begin{array}{r}
 2124 \\
 \underline{\times 46} \quad (40 + 6) \\
 12744 \leftarrow 2124 \times 6 \\
 + 84960 \leftarrow 2124 \times 40 \\
 \hline
 97704
 \end{array}$$

(༡༢)

$$\begin{array}{r}
 1685 \\
 \underline{\times 59} \quad (50 + 9) \\
 15165 \leftarrow 1685 \times 9 \\
 + 84250 \leftarrow 1685 \times 50 \\
 \hline
 99415
 \end{array}$$

གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། **གྲངས་ཤིག་ལ་200, 300, ..., 900 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་དགོས་ན། ང་ཚོས་**
ཐུན་ཟིན་པའི་གྲངས་དེ་ལ་2, 3, ..., 9 བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་དེ། བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྷན་ཀོར་
(00) གཉིས་འབྲི་དགོས།

ཁྱེད་ཀྱིས་གཤམ་གསལ་ཁག་གི་བསྐྱར་ཐོབ་འཚོལ་ཐུབ་བཤ།

17 x 1000	23 x 2000	13 x 5000	39 x 2000
12 x 6000	24 x 3000	20 x 4000	100 x 1000

སློབ་ཚན་7.6

བསྐྱར་ཐོབ་ཚོལ།

- 1) 17 x 200   7) 46 x 500   9) 28 x 200   11) 15 x 100
- 2) 9 x 100   8) 18 x 700   10) 21 x 300   12) 15 x 900
- 3) 15 x 200   9) 67 x 300   11) 84 x 600   13) 13 x 700
- 4) 46 x 200   10) 39 x 700   12) 56 x 400   14) 63 x 200
- 5) 21 x 800   11) 30 x 900   13) 43 x 600   15) 55 x 500

མ་ལ གྲངས་ཤིག་ལ་གྲངས་གནས་7 ཅན་གྱིས་བསྐྱར་བ།

གཤམ་གསལ་ཕྱི་མཁོ་སྒྲིལ་དཔེ་ཁག་ལ་ལྷོས་དང་།

(7)

3 5	
<u> x 1 2 3</u>	(100 + 20 + 3)
1 0 5	← 35 x 3
+ 7 0 0	← 35 x 20
+ 3 5 0 0	← 35 x 100
<u>4 3 0 5</u>	

(8)

4 7	
<u> x 3 0 5</u>	(300 + 5)
2 3 5	← 47 x 5
+ 1 4 1 0 0	← 47 x 300
<u>1 4 3 3 5</u>	

(ག)
$$\begin{array}{r} 144 \\ \times 263 \\ \hline 432 \\ + 8640 \\ + 28800 \\ \hline 37872 \end{array} \quad (200 + 60 + 3)$$

← 144 x 3
← 144 x 60
← 144 x 200

(ང)
$$\begin{array}{r} 184 \\ \times 450 \\ \hline 9200 \\ + 73600 \\ \hline 82800 \end{array} \quad (400 + 50)$$

← 184 x 50
← 184 x 400

(ཅ)
$$\begin{array}{r} 310 \\ \times 205 \\ \hline 1550 \\ + 62000 \\ \hline 63550 \end{array} \quad (200 + 5)$$

← 310 x 5
← 310 x 200

(ཆ)
$$\begin{array}{r} 137 \\ \times 260 \\ \hline 8220 \\ + 27400 \\ \hline 35620 \end{array} \quad (200 + 60)$$

← 137 x 60
← 137 x 200

སློབ་ཚན། 7.7

གཞུང་གླིག་ཚིས་གཞི་སྤྱད་དེ་བསྐྱར་སློབ་ཚོས།

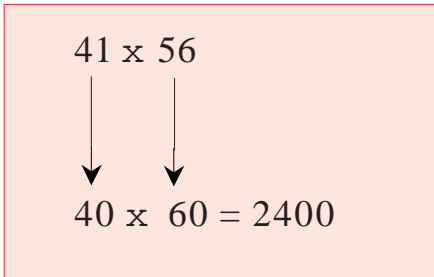
༡) 24 x 234	༣) 91 x 347	༥) 82 x 567	༧) 148 x 456
༢) 474 x 168	༤) 364 x 272	༦) 113 x 405	༨) 371 x 501
༩) 315 x 407	༡༠) 197 x 455	༡༡) 213 x 650	༡༢) 246 x 309
༡༣) 275 x 250	༡༤) 176 x 350	༡༥) 650 x 150	༡༦) 255 x 215

མ.6 བསྐྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐབས།

༡། 41 དང་56 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་བྱིས་དང་།

ཚོད་དཔག་བྱ་རྒྱུར། 41×56

ང་ཚོས་གངས་ཀ་ནམས་ཉེ་བོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བསྐྱས་ཏེ། དེ་རྗེས་ཁོག་ཚུལ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱར་དགོས།

དེར་བརྟེན།

41 དང་56 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་ཐོབ་

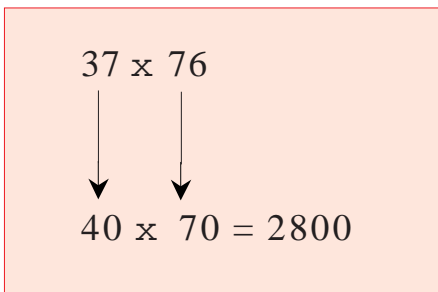
ཚོད་དཔག་བྱས་ན་2400 ཡིན།

༡། 37 དང་76 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་བྱིས་དང་།

ཚོད་དཔག་བྱ་རྒྱུར། 37×76

ང་ཚོས་གངས་ཀ་དང་པོ་དེ་ལོང་དུ་བསྐྱབ་དང་། གངས་ཀ་གཉིས་པ་དེ་ལོང་དུ་བསྐྱས་ཏེ། དེ་རྗེས་ཁོག་

ཚུལ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱར་དགོས།

དེར་བརྟེན།

37 དང་76 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་ཐོབ་

ཚོད་དཔག་བྱས་ན་2800 ཡིན།

༡། 34 དང་65 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་བྱིས་དང་།

ཚོད་དཔག་བྱ་རྒྱུར། 34×65

ང་ཚོས་གངས་ཀ་དང་པོ་དེ་ལོང་དུ་བསྐྱབ་དང་། གངས་ཀ་གཉིས་པ་དེ་ལོང་དུ་བསྐྱས་ཏེ། དེ་རྗེས་ཁོག་

ཚུལ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱར་དགོས།

$$\begin{array}{cc}
 34 \times 65 & \\
 \downarrow & \downarrow \\
 30 \times 70 = 2100 &
 \end{array}$$

དེར་བརྟེན།
 34 དང་65 གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུར་ཐོབ་
 ཚོད་དཔག་བྱས་ན་2100 ཡིན།

༥) 356 དང་258 གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་གིས་དང་།

ཚོད་དཔག་བྱ་རྒྱུར། 356×258

ང་ཚོས་གངས་ཀ་རྣམས་ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་རྗེས་ཤོག་ཚིགས་བརྒྱབ་སྟེ་བརྒྱུར་དགོས།

$$\begin{array}{cc}
 356 \times 258 & \\
 \downarrow & \downarrow \\
 300 \times 300 = 90000 &
 \end{array}$$

(རྒྱུར་གངས་གཅིག་འོག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་།
 གཞན་དེ་གོང་དུ་ཉེ་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ།)
 དེར་བརྟེན། 356 དང་258 གཉིས་
 ཀྱི་བརྒྱུར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་བྱས་ན་90000 ཡིན།

༥) 256 དང་158 གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུར་ཐོབ་ལ་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཚོད་དཔག་གིས་དང་།

ཀ) གངས་ཀ་རྣམས་ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་ཐོག་བསྐྱུས་ནས།

ཁ) གངས་ཀ་རྣམས་ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བསྐྱུས་ནས།

ཀ)

$$\begin{array}{cc}
 256 \times 158 & \\
 \downarrow & \downarrow \\
 300 \times 100 = 30000 &
 \end{array}$$

(རྒྱུར་གངས་དང་ཤོག་ཚིགས་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཉིས་
 པ་དེ་འོག་ཏུ་ཉེ་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ།)

ཁ)

$$\begin{array}{cc}
 256 \times 158 & \\
 \downarrow & \downarrow \\
 250 \times 160 = 40000 &
 \end{array}$$

(རྒྱུར་གངས་དང་ཤོག་ཚིགས་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཉིས་
 པ་དེ་གོང་དུ་ཉེ་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུ།)

སློབ་ཚན། 7.8

1) ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བརྩམས་ཏེ་གཤམ་གྱི་བརྒྱར་ཐོབ་ཁག་ཚོད་དཔག་གིས།

- 1) 23×45
- 2) 76×52
- 3) 39×41
- 4) 39×47

- 5) $12 \times 16 \times 27$
- 6) $15 \times 21 \times 68$
- 7) $38 \times 42 \times 15$

2) གཤམ་གསལ་རྣམས་སྐྱར་གངས་དང་པོ་ཤོད་དུ་བརྩམ་བ་དང་། ལྷན་གངས་གཉིས་པ་འོག་དུ་བརྩམས་ཏེ་བརྒྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་གིས།

- 1) 56×64
- 2) 87×63
- 3) 45×75
- 4) 47×88

3) གཤམ་གསལ་རྣམས་སྐྱར་གངས་དང་པོ་འོག་དུ་བརྩམ་བ་དང་། ལྷན་གངས་གཉིས་པ་ཤོད་དུ་བརྩམས་ཏེ་བརྒྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་གིས།

- 1) 32×67
- 2) 37×38
- 3) 84×86
- 4) 16×78

4) ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བརྩམས་ཏེ་གཤམ་གྱི་བརྒྱར་ཐོབ་ཁག་ཚོད་དཔག་གིས།

- 1) 367×231
- 2) 287×298
- 3) 541×178
- 4) 382×218

5) གཤམ་གསལ་ཁག་སྐྱར་གངས་དང་པོ་འོག་དང་། ལྷན་གངས་གཉིས་པ་ཤོད་དུ་ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བརྩམས་རྗེས་བརྒྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་གིས།

- 1) 331×267
- 2) 327×282
- 3) 423×179
- 4) 121×587

6) གཤམ་གསལ་ཁག་སྐྱར་གངས་དང་པོ་ཤོད་དང་། ལྷན་གངས་གཉིས་པ་འོག་དུ་ཉེ་ཤོས་བརྒྱ་གནས་སུ་བརྩམས་རྗེས་བརྒྱར་ཐོབ་ཚོད་དཔག་གིས།

- 1) 184×129
- 2) 157×146
- 3) 183×153
- 4) 386×212

མ་མ ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

ཕྱི་ས་དཔེ། 1. སློབ་འཇུག་འགོངས་ཤོག་ཆག་པ་ཞིག་ལ་འགོངས་ཤོག་གྲངས་250 ཡོད། གལ་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ལ་སློབ་འཇུག་འགོངས་ཤོག་ཆག་པ་75 ཡོད་ན། སློབ་གྲྭ་དེར་འགོངས་ཤོག་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།
ལན། ང་ཚོས་འཚོལ་དགོས་པ་ནི། 250×75

$$\begin{array}{r}
 250 \\
 \times \quad 75 \\
 \hline
 1250 \quad \leftarrow 250 \times 5 \\
 +17500 \quad \leftarrow 250 \times 70 \\
 \hline
 18750
 \end{array}$$

དེར་བརྟེན། སློབ་གྲྭ་དེར་སློབ་འཇུག་འགོངས་ཤོག་18750 ཡོད།

ཕྱི་ས་དཔེ། 2. ཤོག་ཁུག་ཅིག་གི་ནང་འགྲིག་གི་སློབ་ལོ་356 ཡོད། འོ་ན་ཤོག་ཁུག་དེ་འདྲ་42 ནང་འགྲིག་གི་སློབ་ལོ་ཚོད་ཡོད་དམ།

ལན། ང་ཚོས་འཚོལ་དགོས་པ་ནི། 356×42

$$\begin{array}{r}
 356 \\
 \times \quad 42 \\
 \hline
 712 \quad \leftarrow 356 \times 2 \\
 +14240 \quad \leftarrow 356 \times 40 \\
 \hline
 14952
 \end{array}$$

དེར་བརྟེན། ཤོག་ཁུག་42 ནང་འགྲིག་གི་སློབ་ལོ་14952 ཡོད།

ཕྱི་སྲིད་པེ། 3. མི་ཞིག་གིས་ཉིན་ལྟར་འཛིན་ཤོག་(ticket) 330 བཙོང་གི་ཡོད། འོ་ན། ཁོང་གིས་སྤྱི་ཟླ་
བརྒྱད་པའི་ནང་འཛིན་ཤོག་ག་ཚོད་བཙོང་ཐུབ་པ་ཚོལ་ཅིག།

ལན། ང་ཚོས་འཚོལ་དགོས་པ་ནི། 330×31

$$\begin{array}{r}
 330 \\
 \times \quad 31 \\
 \hline
 330 \quad \leftarrow 330 \times 1 \\
 + 9900 \quad \leftarrow 330 \times 30 \\
 \hline
 10230
 \end{array}$$

དེར་བརྟེན། སྤྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་འཛིན་ཤོག་10230 བཙོང་ཐུབ།

ཕྱི་སྲིད་པེ། 4. ཤོག་སྐམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཚོན་སྒྲུག་སྐག་ཆ་24 བརྒྱུག་ཡོད། ཚོན་སྒྲུག་སྐག་ཆ་གཅིག་གི་ནང་
དུ་ཚོན་སྒྲུག་12 རེ་ཡོད་ན། ཤོག་སྐམ་65 ནང་ཚོན་སྒྲུག་གྲངས་ག་ཚོད་ཡོད་དམ

ལན། ང་ཚོས་འཚོལ་དགོས་པ་ནི། $12 \times 24 \times 65$

$$\begin{array}{r}
 12 \\
 \times 24 \quad (20 + 4) \\
 \hline
 48 \quad \leftarrow 12 \times 4 \\
 + 240 \quad \leftarrow 12 \times 20 \\
 \hline
 288
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 288 \\
 \times \quad 65 \quad (60 + 5) \\
 \hline
 1440 \quad \leftarrow 288 \times 5 \\
 + 17280 \quad \leftarrow 288 \times 60 \\
 \hline
 18720
 \end{array}$$

དེར་བརྟེན། ཤོག་སྐམ་65 ནང་ཚོན་སྒྲུག་གྲངས་18720 ཡོད།

སློབ་ཚན། 7.9

གཤམ་གསལ་དཀའ་སྟོན་རྣམས་སེལ་དགོས།

- ༡། དབ་ཅིག་ལ་ཤོག་ངོས་138 ཡོད། འོ་ན་དབ་དེ་འདྲ་23 ལ་ཤོག་ངོས་གཚོད་ཡོད་དམ།
- ༢། ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་གྲངས་365 ཡོད། འོ་ན་ལོ་7 ལ་ཉིན་གྲངས་གཚོད་ཡོད་དམ།
- ༣། རིང་པ་ཞིག་གིས་ཀའ་ལའི་སློབ་པོ་125 ཡོད་པའི་སྐར་པ་གསར་འཇུགས་བྱས་པ་རེད། འོ་ན་སྐར་པ་23 གསར་འཇུགས་བྱ་དགོས་ན་ཀའ་ལའི་སློབ་པོ་གཚོད་དགོས་སམ།
- ༤། དཔེ་མཛོད་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དཔེ་སྐྱོམ་215 ཡོད། གལ་ཏེ་དཔེ་སྐྱོམ་གཅིག་གི་ནང་དཔེ་དབ་205 ཡོད་ན། དཔེ་མཛོད་ཁང་དེར་དཔེ་དབ་གཚོད་ཡོད་དམ།
- ༥། ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ལྷ་མོར་སློབ་260 གསོག་ཉར་གནང་གི་ཡོད་ན། ལོ་5 རང་ཁོང་གིས་གཚོད་གསོག་གནང་བྱུང་བམ།
- ༦། བྱིས་པའི་རྒྱུ་འཁོར་ཞིག་གི་རིན་པོང་ནི་སློབ་575 ཡིན། འོ་ན་རྒྱུ་འཁོར་དེ་འདྲ་150 ཡི་རིན་འབབ་གཚོད་ཡིན་ནམ།
- ༧། སྤྱི་ཚུ་དང་པོའི་ནང་དུས་ཡུན་སྐར་མ་གཚོད་ཡོད་དམ། (བར་སྟོན། $31 \times 24 \times 60$)
- ༨། རིན་ཆེན་ལགས་སུ་སློབ་50 ཅན་615 ཡོད། འོ་ན་ཁོང་ལ་དདུལ་གཚོད་ཡོད་དམ།
- ༩། ཡི་ཙེ་བཟོ་བྲུ་ཞིག་ཉིན་རེ་ཚུ་ཚོད་12 རིང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཚུ་ཚོད་རེར་ཡི་ཙེ་གྲངས་68 བཟོ་བྱུང་གི་ཡོད་ན། སྤྱི་ཚུ་པའི་ནང་ཡི་ཙེ་གཚོད་བཟོ་བྱུང་བམ།
- ༡༠། ཤོག་སྐམ་ཞིག་ནང་སློབ་འཇུག་སློབ་15 ཤོང་གི་ཡོད་ལ། འཇུག་སློབ་རེའི་ནང་སློབ་64 ཡོད། འོ་ན་ཤོག་སྐམ་5 ཡི་ནང་སློབ་གཚོད་ཤོང་ངམ།

སློབ་ཚན་འདིའི་དྲི་བའི་ལན།

སློབ་ཚན།7.1

- 1) 129   2) 427   3) 282   4) 416   5) 156   6) 414
- 7) 434   8) 372   9) 412   10) 1926   11) 3280   12) 2045
- 13) 1141   14) 895   15) 1620   16) 1225   17) 1712   18) 812
- 19) 1050   20) 1230

སློབ་ཚན།7.2

- 1) 3804   2) 5145   3) 10073   4) 7020   5) 3854   6) 8152
- 7) 27276   8) 18720   9) 28160   10) 10560   11) 9090   12) 21924
- 13) 6150   14) 27321   15) 15381   16) 28108   17) 21484   18) 81081
- 19) 4563   20) 23720

སློབ་ཚན།7.3

- 1) 16800   2) 4080   3) 9003   4) 11550   5) 12812   6) 16160
- 7) 2714   8) 18524   9) 8010   10) 56968   11) 30180   12) 20853
- 13) 11838   14) 17066   15) 24588   16) 21936   17) 32072   18) 29060
- 19) 18775   20) 25472

སློབ་ཚན།7.4

- 1) 3520   2) 12600   3) 25020   4) 10650   5) 42490   6) 78400
- 7) 30720   8) 73170   9) 73010   10) 53400   11) 87360   12) 88550

སློབ་ཚན།7.5

- 1) 360   2) 1863   3) 1196   4) 765   5) 1755   6) 1932
- 7) 5451   8) 7448   9) 6873   10) 4760   11) 5481   12) 8099
- 13) 5324   14) 20196   15) 40482   16) 29520   17) 8000   18) 12600
- 19) 24570   20) 17030   21) 61320   22) 81956   23) 91676   24) 83511
- 25) 96224   26) 78890   27) 96140   28) 81324

སློབ་ཚན།7.6

- 1) 3400   2) 8000   3) 5600   4) 1500   5) 2900   6) 12600
- 7) 6300   8) 13500   9) 3000   10) 20100   11) 50400   12) 9100

- ཉ) 9200   ཉ) 27300   ཉ) 22400   ཉ) 12600   ཉ) 16800   ཉ) 27000
- ཉ) 25800   ཉ) 27500

སློབ་ཚན།7.7

- ཉ) 5616   ཉ) 31577   ཉ) 46494   ཉ) 67488   ཉ) 79632   ཉ) 99008
- ཉ) 45765   ཉ) 81571   ཉ) 65205   ཉ) 89635   ཉ) 74550   ཉ) 76014
- ཉ) 68750   ཉ) 61600   ཉ) 97500   ཉ) 54825

སློབ་ཚན།7.8

- ཉ) ཉ) 1000   ཉ) 4000   ཉ) 1600   ཉ) 2000   ཉ) 6000   ཉ) 2800
- ཉ) 32000
- ཉ) ཉ) 3600   ཉ) 5400   ཉ) 3500   ཉ) 4000
- ཉ) ཉ) 2100   ཉ) 1200   ཉ) 7200   ཉ) 800
- ཉ) ཉ) 80000   ཉ) 90000   ཉ) 100000   ཉ) 80000
- ཉ) ཉ) 90000   ཉ) 90000   ཉ) 80000   ཉ) 60000
- ཉ) ཉ) 20000   ཉ) 20000   ཉ) 20000   ཉ) 80000

སློབ་ཚན།7.9

- ཉ) ཉ) ཉམ་ཉམ་3174   ཉ) ཉམ་2555   ཉ) ཉམ་2875   ཉ) ཉམ་44075
- ཉ) ཉམ་15600   ཉ) ཉམ་86250   ཉ) ཉམ་44640   ཉ) ཉམ་30750
- ཉ) ཉམ་25296   ཉ) ཉམ་4800

